

Naalackersuisut matumuuna Inatsisartut suleriaasianni § 33 naapertorlugu aalajangiiffigisassatut siunnersuut pineqartoq saqqummiuppaat:

Aningaasalersuinermik ingerlataqarneq pillugu inatsisip allanngortinnissaa pillugu Kalaallit Nunaannut atuutilernissaanut Namminersorlutik Oqartussat akuersissuteqarnissaat pillugu Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut.

(Aningaasaqarnermut, Inatsisit Atuutsinnerannut Naligiissitaanermullu Naalackersuisoq)

Tunngavilersuut

Aningaasalersuinermik ingerlataqarneq pillugu inatsisit Danmarkimi Kalaallit Nunaannilu atuuttut ilarujussui nunani tamalaani aalajangersakkanik imaqarput, ilaatigut ingammik EU-mi maleruagassanik. Aalajangiiffigisassatut siunnersuummi Kalaallit Nunaanni maleruagassat atuuttut – nunatsinni pissutsinut naleqqussakkat – Danmarkimi maleruagassanut atuuttunut, EU-p sinneranut naapertuuttunngorsakkanut, qulakkeerinninnissaq siunertarineqarpoq.

Siunnersuut ilaatigut aningaasaqarnermik ingerlatsisut ingerlatseqatigiiffinnik piginnittuut paasissutissaannik qularnaarinissaanut malittarisassanik imaqarpoq. Malittarisassat taakku OECD-p 2022-mi ukiup affaata siulliani Kalaallit Nunaata akileraartarnermut aaqqissuussaanik nalilersuinissaanut pisariaqarput.

Tunngavigisaq

Aningaasalersuinermik ingerlataqarneq pillugu inatsisip allanngortinnissaa pillugu Kalaallit Nunaannut atortuulersinnissaa, Danmarkimi 2015-imi decembarip aammalu 2019-imi decembarip tungaanut inatsisit allannguutit assigiinngitsut malitsigisaanik, allannguutinik naleqqussaanernillu arlalinnik imaqarpoq. Allannguutinut pingaarnert ilagaat piginnittuut kinaassusiisa nalunaarsorneqarnerat aamma-lu taassuma malitsigisaanik pisussaaffiit suunerisa nalunaarsorneqarnerat.

Piginnittuut pillugit maleruagassat imarivaat piginneqatigiiffiit tamarmik aammalu inatsisitigut pisussaaffeqarfiusut assingusut assigiinngitsorpasuit tamarmik ilisimassammassuk piginnittuut kinaassusiisa ilisimanissaat, taamatullu piginnittuut qanoq pisinnaatitaaffeqarnerisa ilisimanissaat. Piginneqatigiiffiup imaluunniit inatsisitigut pisussaasut allat kina piginnittuuttut inissisimalersimanersoq, imaluunniit piginnittuuttut inissisimajunnaarsimasoq ilisimaneqalernat, taava paasissutissat taakku sapinngisamik piaarnerpaamik Inuussutissasiornermut Aqutsisoqarfiup it-systemianut, tamanit takuneqarsinnaalersillugit, nalunaarsorneqassapput.

Piginnittuut pillugit nalunaarsuiffik peqquserlunnikkut aningaasaanik ingerlatitseqqittoqartarneranik aammalu allatigut aningaasatigut peqquserlunnernik, soorlu ilaatigut akileraarnaveersaarnermik, pinngitsoortitsiniaanermut sakkutut atorineqarsinnaavoq.

Aningaasalersuinermik ingerlatsisut tunngaviatigut piginneqatigiiffiit pillugit inatsisit ataaniipput. Taamaammat piginnittuut pillugit malittarisassat piginneqatigiiffiit pillugit inatsisini nassaarineqarsinnaapput. Aningaasalersuinermik ingerlatsisut piginneqatigiiffiit pillugit inatsisit ataanniingippata, taava piginnittuut pillugit malittarisassat aningaasalersuinermik ingerlataqarneq pillugu inatsit ataanni nassaarineqassapput. Tassani

pineqarput illugiissumik sillimmasiisarfiit, sususaqarfiit akimorlugit pensionisiaqalernissamut aningaasaateqarfiit, sparekassit, piginneqatigiilluni aningaaseriviit aamma toqqorsisarnermik ingerlataqartut.

Peqqussummut siunnersuut, aningaasalersuineramik ingerlatsisut ilaannik piginnittut tamarmik piginnittuiit pillugit paasissutissanik aallernissamut aamma nalunaarsuinissamut pisussaataaasunut, ingerlatseqatigiiffik piginnittoqarfisik piginnittuunermut paasissutissanik nalunaarfigisarnissaanut piumasaqaasiornermut aamma aalajangersaavoq. Ingerlatseqatigiiffik piginnittuiit pillugit paasissutissanik piniaraangat, pigittuunermut paasissutissat attuumassutillit tunniunniisaannut pisussaassusiuvoq. Tassani piginnittut nalunaarnissamut pisussaaffimmik, aningaasaatinut ingerlatseqatigiiffinnik inatsisitigut piginnittunut ingerlatseqatigiiffimmut aningaasaatinik amerlasuunik nalunaartussaataaasunut, ilaatinneqanngillat.

Piginnittuiit pillugit maleruagassat illugiissumik sillimmasiisarfinnut aamma sususaqarfiit akimorlugit pensionisiaqalernissamut aningaasaateqarfinnut, kiisalu toqqorsisarnermik ingerlataqartunut atuutsinneqalerput.

Sparekassinut aamma piginneqatigiilluni aningaasaateqarfinnut atuuttut malittarisassat Kalaallit Nunaannut atuuttussanngortinneqanngillat. Taamaattumik suliffeqarfinnut taamaattunut marluusunut piginnittuiit pillugit maleruagassat atuuttussanngortinneqanngillat.

Peqqussutissatut siunnersuummi aningaasalersuinermut ingerlataqartunut inatsisip unioqquatinneqarnerani akiligassiisarneq qaffanneqarpoq, unioqquitsinerup qanoq ingasatsiginera apeqqutaatillugu pineqaatissiinerup uuttortarneqarnerat, aammalu aningaasalersuinermi ingerlataqartut unioqquטיםisimasut qanoq annertutigisumik akiligassinneqarnerat naapertuunnerulersinneqarluni.

Aningaasalersuinermut ingerlataqartunut inatsisip unioqquatinneqarnerani akiligassiisarneq ima aalajangersarneqarpoq, aningaasalersuinermut ingerlataqartut qanoq aningaasaateqartiginerat aallaavigalugu immikkoortunut tallimanut agguataarneqarlutik, aammalu immikkoortuni tamani akiligassiissutitut pingaarnernut pingasunut aalajangersaasoqarluni, tassalu unioqquטיםinernut annikitsuinnarnut soqutaarpiannngitsunut annikitsuaqqamik akiligassiisarneq, unioqquטיםinernut ingasalluinnartunut annertunerusumik akiligassiisarneq aammalu unioqquטיםinernut sinneruttunut nalinginnaasumik akiligassiisarneq.

Tamatuma saniatigut peqqussut aamma allannguutiniq arlalinnik imaqarpoq, soorlu teknikkimut tunnganerusunik allannguutit assigiinngitsut kiisalu nunatsinni pissutsinut assigiinngitsunut naleqqussaanerit. Allannguutit nalimmassaanerillu ataasiakkaat allaaserineqarneranni peqqussut aammalu eqikkaaneq innersuussutigineqarpoq.

Siunnersuutip pisortat aningaasaqarneranut kingunerisassat

Naatsorsuutigineqanngilaq siunnersuut pisortanut aningaasatigut annertunerusumik sunniu-teqassasoq.

Siunnersuutip aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu inuussutissarsiortunut, innuttaasunut il.il. kingunerisassai

Inatsit ingerlatsiviit pineqartunut aningaasartuuteqartitsissaaq. Inatsisissatut siunnersuummi maleruagassat amerlanerit ilinniagaqarnermut, politikkinik allaffissornermut aamma piunasaqaatinut eqquutsitsinermi suliniummut pisussaassuseqarnerulersitsissapput. Aningaasartuutit taakku EU-mi aamma Danmarkimi tamannalu aqutugalugu Kalaallit Nunaanni aningaasalersuineramik ingerlataqarnermut atugarisatut nalilerneqarsinnaapput. Aningaasartuutit taakku ingerlatsivinnut pisarissersuinngitsutut nalilerneqarsinnaapput.

Siunnersuut innuttaasunut aningaasaqarnikkut aamma allaffissornikkut sukumiisumik kinguneqassangatinneqanngilaq.

Tusarniaaneq

Siunnersuut 1. Februar 2022-mit 25. Februar 2022-mut Naalakkersuisut Siulittaasuata Naalakkersuisoqarfiani, Inuussutissarsiornermut, Niuernermullu Naalakkersuisoqarfimmi, Grønlandsbankimi, Banknordikkimi, SISA-mi, Sulisitsisuni, NUSUKA-mi kiisalu kommunini tusarniutigineqarpoq. Siunnersuut tusarniaavimmi www.naalakkersuisut.gl aamma tamanut saqqummiunneqarpoq.

Tusarniaaneq oqaaseqaateqarfigineqanngilaq.

Ilanngussat

1. Aningaasalersuineramik ingerlataqarneq pillugu inatsisip allanngortinneqarnera pillugu Kalaallit Nunaannut atuutilersinneqarnissaanut missingiut.
2. Aningaasalersuineramik ingerlataqarneq pillugu inatsisip allanngortinneqarnera pillugu Kalaallit Nunaannut atuutilersinneqarnissaata eqikkarneqarnera.